

Стална делегација Парламентарне скупштине
БиХ у Парламентарној скупштини Организације
за европску безбједност и сарадњу

Stalna delegacija Parlamentarne skupštine
BiH u Parlamentarnoj skupštini Organizacije
za evropsku sigurnost i saradnju /
Stalno izaslanstvo Parlamentarne skupštine
BiH u Parlamentarnoj skupštini Organizacije
za evropsku sigurnost i suradnju

PARLIAMENTARY ASSEMBLY OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Delegation to the Parliamentary Assembly of the Organization for Security and Co-operation in Europe

---

Број/Број: 04/3–05-1-41/12
Сарајево/Sarajevo, 26. 3. 2012.

IZVJEŠĆE

o sudjelovanju Izaslanstva Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u Parlamentarnoj skupštini OESS-a na zimskom zasjedanju PSOESS-a u Beču, 23. i 24. veljače 2012. godine

Izaslanstvo Parlamentarne skupštine BiH u Parlamentarnoj skupštini OESS-a, u kojem su bili: Dragan Čović, predsjedatelj Doma naroda PSBiH, Mirza Kušljugić, zastupnik u Zastupničkom domu PSBiH, Lazar Prodanović, zastupnik u Zastupničkom domu PSBiH, Jelena Rajaković, tajnica Izaslanstva, i Amila Žujo, prevoditeljica, sudjelovalo je na zimskom zasjedanju Parlamentarne skupštine OESS-a, održanom 23. i 24. veljače 2012. u Beču.

Zajednička sjednica triju općih odbora

Zasjedanje je počelo zajedničkom sjednicom triju općih odbora. U uvodnom je obraćanju predsjednik Parlamentarne skupštine OESS-a, Petros Eftimiu, istaknuo značaj povezivanja vladine i parlamentarne dimenzije OESS-a, čemu trebaju pridonijeti konkretni koraci i razgovori poduzeti u posljednje vrijeme, a kao što je i prvi posjet glavnog tajnika OESS-a sjedištu PSOESS-a u Kopenhagenu, ali i sudjelovanje predsjednika odbora PSOESS-a na sastanku nadležnog odbora OESS-a. Najbitnijm načelom u dobrim odnosima između vlada i parlamenata označio je povjerenje, a novu etapu u boljim odnosima između OESS-ovih institucija kao „novo doba“. Kazao je da su u regiji OESS-a i dalje prisutni sukobi te se još uvijek treba boriti za temeljna ljudska prava, kao i da se parlamentarci trebaju u većoj mjeri uključiti u preveniranje sukoba. Posebno je istaknuo slobodu izražavanja na internetu, borbu protiv rasizma i ksenofobije i vojnu suradnju među članicama OESS-a. Također je podržao rasprave o unapređenju uvjeta u zatvorima te uspostavu i očuvanje neovisnog sudstva, što će biti teme ovog zasjedanja.

Predsjednica Parlamenta Austrije Barbara Pramer ukazala je na značaj suradnje unutar OESS-a i pozvala parlamentarce da ulože napore u zaštiti i jačanju ciljeva OESS-a, osobito u sferi ljudskih prava. Kazala je kako je to posebno važno u trenutku kada je propuštena prilika za postizanje konsenzusa o tome na ministarskom sastanku u Vilniusu prosinca 2011. godine. Glavni tajnik OESS-a Lamberto Zanier u svome je obraćanju istaknuo značaj daljnjeg jačanja i učinkovitijeg djelovanja OESS-a, osobito suradnje međuvladine i parlamentarne dimenzije. Pozvao je parlamentarce na aktivnije djelovanje kako bi ponudili nove ideje koje će poslužiti kao dodatni poticaj međuvladinom dijalogu unutar OESS-a. Izvijestio je nazočne o

rezultatima sastanka na vrhu u Vilniusu, održanog u prosincu 2011. godine, izrazivši uvjerenje da će uz pomoć irskog predsjedništva doći do nove faze razvoja, u kojoj će ova organizacija učinkovitije funkcionirati. Također je upoznao članove Parlamentarne skupštine OESS-a s namjerama, inicijativama i preuzetim aktivnostima irskog predsjedništva u 2012. godini. Uslijedila je rasprava u kojoj su zastupnici iskazali interes za načine djelovanja OESS-a povodom konkretnih pitanja, a posebice o stanju u Gruziji.

U nastavku zajedničke sjednice triju odbora, izvešće je podnio Knut Volebek, visoki povjerenik OESS-a za nacionalna pitanja. Upoznao je zastupnike sa svojim aktivnostima u proteklome razdoblju. Posebice se osvrnuo na situaciju u Makedoniji, ukazavši na to da u toj zemlji nije došlo do šireg sveobuhvatnog uključivanja albanske nacionalne manjine u društvene procese nakon stupanja na snagu Ohridskog sporazuma, kojim se jamči razmjerno sudjelovanje te manjine u državnim tijelima. Istaknuo je da će intenzivnije djelovati u zaštiti manjina na Balkanu i Kavkazu, uz ocjenu da je u ovim područjima to potrebnije nego na drugim mjestima. Također će OESS svojim ekspertizom pomoći u izradi normativnih akata u pojedinim članicama, kako bi se unaprijedio položaj manjina i postigli visoki standardi. U raspravi su pokrenuta pitanja o položaju nacionalnih manjina u Kirgistanu i zaštite ruskog jezika u bivšim republikama SSSR-a, posebice u Litvi.

Predsjedateljica OESS-a i ministrica za europska pitanja Irske, Lucinda Creighton, ukazala je na prioritete predsjedanja, a to su: sloboda korištenja interneta, borba protiv trgovine ljudima, sloboda udruživanja i okupljanja, profesionalni i moralni standardi u demokratskom životu, sloboda religije i vjere i zakonodavni proces. Posebna pozornost bit će poklonjena unapređivanju suradnje međuvladine i parlamentarne dimenzije OESS-a. Irsko predsjedništvo također će raditi na omogućavanju boljih uvjeta za ekonomsku suradnju, borbu protiv terorizma, korupcije i pranja novca, kao i rješavanju „zamrznutih sukoba“ u Pridnjestrovlju i Gruziji. Nakon izlaganja uslijedila je rasprava u kojoj su sudionici iskazali interes za uvjete izdržavanja zatvorske kazne Julije Timošenko i prilike u Siriji.

Posebna predstavica Parlamentarne skupštine OESS-a za pitanja rodne jednakosti, Hedi Fraj, predstavila je godišnje izvješće i odluku Ministarskog vijeća OESS-a o promicanju jednakih mogućnosti žena u gospodarstvu. Pozvala je nacionalne parlamente da djelatno sudjeluju u dostavljanju podataka za ODHIR-ov projekt koji se tiče formalnih skupina zastupnica u parlamentima u regiji OESS-a. Ukazala je na potrebu povećanja broja žena među voditeljima misija OESS-a i njihovim zamjenicima. Također je pozvala zemlje da se u većoj mjeri uključe u provedbu politike koja osigurava rodnu jednakost. Posebice se osvrnula na loš položaj pripadnica manjinskih skupina, poput Romkinja.

U raspravi koja uslijedila o ovoj temi, čula su se mišljenja o tome kako će se učinci gospodarske krize posebno odraziti na proračunske stavke namijenjene ženama, poput socijalnih davanja za trudnice i roditelje, dječju zaštitu itd. Iako daleko manje odgovorne za gospodarsku krizu, jer su razmjerno manje zastupljene u političko-ekonomskoj eliti, žene će se prve naći na udaru gospodarske krize i vjerojatno će teško izborna socijalna prava biti ukinuta pod izgovorom nedostatka sredstava. Članovi Parlamentarne skupštine pozvani su na dodatni angažman kako bi se izbjegao ovakav scenarij.

Nakon toga je uslijedila posebna rasprava o budućnosti kontrole konvencionalnog naoružanja u regiji OESS-a. Stručnjaci iz ovih područja (D. Lider, SAD, A. Mazur, Rusija i M. Girsten, Centar OESS-a za prevenciju sukoba) predstavili su temeljne međunarodne dokumente kojima se uređuje ovo područje, dosadašnji razvoj i perspektive, rizike i slabosti mehanizama kontrole i razoružanja, kao i nove prijetnje koje se javljaju. U raspravi je sudjelovalo dvadesetak izaslanstava iz SAD-a, Rusije, Finske, Gruzije, Litve, Ukrajine, Azerbajdžana, Armenije itd. Zastupnici su pozvali na reviziju Bečkog dokumenta i primjenu odgovarajuće odluke sa sastanka Ministarskog vijeća u Vilniusu 2011. godine.

Na kraju je aklamacijom odobreno predsjedničko priopćenje u povodu pogibije dvojice novinara u Siriji, koje je predložio predsjednik Parlamentarne skupštine OESS-a Petros Eftimiu. „Kao predsjednik Parlamentarne skupštine OESS-a, duboko žalim zbog nasilja i gubitaka života u Siriji. Kao članice OESS-a i partneri u suradnji, izražavamo zabrinutost sadašnjim stanjem i pozivamo na puno poštivanje ljudskih prava i temeljnih sloboda u ovoj zemlji, te odajemo počast novinarima koji su platili visoku cijenu kako bi svijet bio informiran.“

Opći odbor za politička pitanja i pitanja sigurnosti

Na početku zasjedanja je Susanne Bratlie (Norveška), potpredsjednica Odbora, predstavila rezultate rada nakon usvajanja Deklaracije iz Beograda. Vilija Aleknaite-Abramikiene (Litva), izvjestiteljica Odbora, predstavila je svoje ideje u vezi s izvješćem koje će biti razmatrano na godišnjem zasjedanju u Monaku, s posebnim osvrtom na kontrolu konvencionalnog naoružanja i prilike u arapskom svijetu. Nakon toga je uslijedila rasprava. Veleposlanik Takan Ildem, stalni predstavnik Turske u OESS-u i predsjednik Odbora za sigurnost OESS-a, upoznao je sudionike s aktivnostima svoga odbora, prijetnjama u regiji i strateškim ciljevima. Potom je uslijedila rasprava o borbi protiv terorizma i kriminala. U raspravi su govorili: M. Mediko, voditelj Odjela za prevenciju terorizma Ureda UN-a za borbu protiv droge i kriminala (UNODC), M. Marion, savjetnik u Skupini za aktivnosti borbe protiv terorizma OESS-a (TNT-ATU), M. Jildiz, savjetnik u Strateškoj skupini za policijske poslove OESS-a (TNT-SPMU) i N. Mališević, savjetnik za *cyber*-kriminal u Tajništvu OESS-a. Oni su predstavili ulogu i funkcije svojih skupina, te projekte i mjere koje provode u borbi protiv opasnosti i rizika kojima su izloženi društvo i članice OESS-a. Zaključeno je potrebnim ojačati zakonodavne okvire u tom području.

Opjeći odbor za ekonomska pitanja, znanost, tehnologiju i ekologiju

Izvjestitelj Odbora Tony Lloyd (UK), predstavio je osnovne ideje i elemente svoga izvješća, koje će taj odbor razmatrati tijekom zasjedanja u Monaku. Prezentaciju je održao Eustatios Lozos, stalni predstavnik Grčke u OESS-u i predsjednik Odbora za gospodarstvo i okoliš. U izlaganju je ukazao na značaj gospodarske dimenzije za sigurnost regije, posebice njenog socijalnog aspekta, i pozvao na primjenu Maastrijske strategije (2003.). Potom je uslijedila prezentacija Gorana Svilanovića, koordinatora OESS-a za gospodarska pitanja i okoliš, u kojoj je upoznao sudionike sastanka s aktivnostima OESS-a u području ekonomske politike, vladavine prava, transporta i energetske politike, te borbe protiv financiranja terorizma, pranja novca, korupcije i nelegalnih migracija. Vođena je rasprava o trenutnoj gospodarskoj i finansijskoj krizi u Europi.

Opći odbor za demokraciju, ljudska prava i humanitarna pitanja

Predsjednik Odbora Matteo Mecacci (Italija) u uvodnom je izlaganju ukazao na značaj tema o kojima će se raspravljati i podsjetio na aktualnost pitanja ljudskih prava u sadašnjim okolnostima.

Potpredsjednik Trećeg odbora Alain Néri (Francuska) predstavio je rezultate primjene završne Deklaracije iz Beograda, s posebnim osvrtom na rezolucije o sprečavanju trgovine ljudima, zaštiti žrtava kriminala, borbi protiv ksenofobije i stanju u Bjelorusiji. U raspravi je intervenirao J. P. Defaut, koji je ukazao na loše stanje u Ukrajini po pitanju vladavine prava i zaštite ljudskih prava, pozivajući na djelovanje. Izvjestitelj odbora Coşkun Çörüz (Nizozemska) predstavio je osnovne elemente svoga izvješća koje će ovaj odbor razmatrati

tijekom zasjedanja u Monaku. Ukazao je na temeljna načela kojima će se voditi u izradi izvješća. Cilj je uspostaviti minimalne međunarodne standarde koje će države poštivati u uređivanju pravosudnih i zatvorskih sustava. Reforme ovih sustava nužne su u brojnim članicama i čine osnovu za uspostavu vladavine prava, iz koje se crpi legitimitet zajednice. Istaknuo je za nužno naći ravnotežu između propisane kazne, uvjeta izdržavanja kazni i poštivanja ljudskih prava. U raspravi su pokrenuta pitanja u vezi s Julijom Timošenko (Belgija, Kirgistan) i pravima Kurda u Turskoj (Francuska).

Prezentacije su održali: T. Greminger, predsjednik Ljudske dimenzije OESS-a, J. Lenarčić, ravnatelj Ureda za demokratske institucije i ljudska pitanja OESS-a, i D. Mijatović, predstavnik OESS-a za slobodu medija, koji su govorili o realiziranim projektima (obuke za suce i tužitelje iz područja ratnih zločina, integriranje Roma) te o budućim aktivnostima i ciljevima (sloboda izražavanja na internetu).

U raspravi o reformi pravosudnih i zatvorskih sustava uvodno izlaganje imao je Manfred Nowak, specijalist za ljudska prava i bivši posebni predstavnik UN-a, koji je predstavio podatke o popunjenosti zatvorskih kapaciteta, pogubljenjima, mučenju i prijetnjama pravosudnih tijela u državama članicama OESS-a. Na zasjednju su govorili rođaci i prijatelji osoba nad kojima su provedeni nezakoniti istražni postupci i donesene, kako je navedeno, neprimjerne presude.

Oni su ukazali na lošu situaciju i konkretne povrede temeljnih ljudskih prava pri izdržavanju zatvorskih kazni u pojedinim članicama OESS-a. O slučaju iz Italije govorila je Lucia Uva, o Ukrajini Evgenija Timošenko, o Rusiji Bill Browder i o Bjelorusiji Irina Bogdanova. Zbog političke težine i konotacije, posebnu pozornost izazvalo je izlaganje E. Timošenko o situaciji i uvjetima pod kojima zatvorsku kaznu izdržava njezina majka Julija Timošenko, bivša predsjednica ukrajinske vlade. Ona je optužila aktualnu vlast u toj zemlji za pokušaj ubojstva Julije Timošenko i pozvala OESS da djeluje. U vrlo živoj raspravi, zastupnici su iznosili svoja mišljenja o tim konkretnim slučajevima, pozivajući članice OESS-a na dodatni angažman ove organizacije u otkrivanju i otklanjanju propusta i kažnjavanju prijestupnika.

Stalni odbor

Nakon usvajanja dnevnog reda je Petros Eftimiu, predsjednik Parlamentarne skupštine OESS-a, podnio izvješće o radu i upoznao članove Stalnog odbora s aktivnostima tijekom sastanka Ministarskog vijeća OESS-a u Vilniusu te drugim aktivnostima provedenim posljednjih mjeseci. Posebno bitnim ocijenio je napredak u institucionalnom povezivanju i učestalijim kontaktima parlamentarne i međuvladine dimenzije OESS-a.

Rizničar Parlamentarne skupštine OESS-a, Roberto Bateli (Slovenija), predstavio je svoje izvješće i istaknuo da se troškovi organizacije kreću u okviru utvrđenog proračuna. Parlamentarna skupština OESS-a raspolaže manjim proračunom u usporedbi s drugim parlamentarnim organizacijama, ali dostatnim za funkcioniranje. U skladu s procedurom i rokovima, do početka lipnja ove godine bit će prosljeđen nacrt financijskog izvješća za tekuće razdoblje.

Spencer Oliver u svome je izvješću predočio aktivnosti i rad Tajništva Parlamentarne skupštine OESS-a u proteklome razdoblju te aktivnosti vezane uz promatranje izbora. Posebni predstavnici Parlamentarne skupštine OESS-a i predstavnici *ad hoc* odbora predstavili su svoj rad vezan uz pitanja Belorusije, Moldavije, Afganistana, Južnog Kavkaza, te pitanja migracija i trgovine ljudima. Također su predstavljani rezultati promatračkih misija koje su nadgledale izbore u:

- Kazahstanu – zabilježena je ograničena sloboda medija i odsutnost oporbenih stranaka u izbornoj utrci;

- Kirgistanu – zabilježene su nepravilnosti u glasovanju, mala zastupljenost žena među kandidatima, nedovoljno razvijena sloboda medija i međunacionalne tenzije;
- Tunisu – visoka izlaznost, veliki iskorak k demokratičnosti, manje nepravilnosti;
- Rusiji – sužene mogućnosti nadmetanja među strankama, nemogućnost registriranja pojedinih stranaka za izbore, slaba procedura i nadzor za vrijeme brojanja glasova.

Vođena je posebno živa rasprava o odluci predsjednika Parlamentarne skupštine OESS o nepromatranju predsjedničkih izbora u Rusiji, zakazanih za 4. ožujka 2012. godine. Odluka je donesena nakon što je predsjednik obavio konzultacije s visokim dužnosnicima Međunarodnog tajništva Parlamentarne skupštine OESS-a. Odluku su osporili brojni članovi Ureda, među kojima su se izdvojili potpredsjednici PSOESS-a W. Habsburg Douglas i J. C. Gardetto, te voditelj britanskoga izaslanstva P. Bottomley. Velikom većinom glasova donesena je odluka o formiranju predsjedničkog izaslanstva koje će promatrati izbore u Rusiji. Voditelj armenskog izaslanstva pozvao je Parlamentarnu skupštinu OESS-a da promatra izbore u toj zemlji, zakazane za 6. svibnja ove godine.

Sastanak dr. Dragana Čovića, predsjedatelja Doma naroda i člana Izaslanstva PSBiH u Parlamentarnoj skupštini OESS-a, s Petrosom Eftimiuom, predsjednikom PSOESS-a

Za vrijeme 11. zimskog zasjedanja Parlamentarne skupštine OESS-a Dragan Čović, predsjedatelj Doma naroda PSBiH i član Izaslanstva PSBiH u PSOESS-u, razgovarao je s Petrosom Eftimiuom, predsjednikom Parlamentarne skupštine OESS-a.

Govoreći o situaciji u BiH, dr. Čović istaknuo je kako se u zemlji vraća povjerenje, te da je šest političkih stranaka stvorilo ambijent u kojemu je moguće dogovarati se i o teškim pitanjima. Naglasio je da su nakon formiranja Vijeća ministara BiH postavljeni veoma visoki ciljevi, a jedan od njih je i podnošenje zahtjeva Bosne i Hercegovine za kandidatski status u EU do lipnja ove godine. Dr. Čović rekao je da su problemi u Bosni i Hercegovini komplicirano državno uređenje, koje je prepreka funkcionalnosti, kao i teške socijalne i ekonomske prilike. On smatra da se velika sredstva izdvajaju za administraciju, te bi se više trebalo baviti gospodarstvom, a manje politikom. Naveo primjer namjenske, vojne industrije bivše SFRJ, čijih je 44% kapaciteta bilo smješteno u Bosni i Hercegovini, a koji se danas ne mogu koristiti jer nisu usvojene nove tehnologije.

Predsjednik Parlamentarne skupštine OESS-a Petros Eftimiuo zanimao se za odnose Bosne i Hercegovine s Republikom Hrvatskom i Srbijom, istodobno nudeći pomoć PSOESS-a u područjima koja bi bila od koristi Parlamentarnoj skupštini BiH.

Dr. Čović naglasio je kako su se dolaskom na vlast Borisa Tadića u Srbiji i Ive Josipovića u Hrvatskoj odnosi među zemljama regije znatno poboljšali, napomenuvši da će ulazak Hrvatske u EU povoljno djelovati i na Bosnu i Hercegovinu.

Za vrijeme susreta je dr. Čović predložio uvrštenje jezika koji se govore u Bosni i Hercegovini, Srbiji, Hrvatskoj i Crnoj Gori kao službenih jezika OESS-a.

TAJNICA
STALNOG IZASLANSTVA
PSBIH U PSOESS

Jelena Rajaković

Dostaviti:

- Kolegiju Zastupničkog doma
- Kolegiju Doma naroda
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda
- članovima Izaslanstva PSBiH u Parlamentarnoj skupštini OEES-a
- Sektoru za međunarodne odnose i protokol

Kopija: Ministarstvo vanjskih poslova BiH

Dostavljeno:

- naslovu
- a/a